

פרק גערה שנטפתחת

ונemo בן עריך לשלם גם את תשלומי הבושת והפוגם לאביה.

ונאמרו שני הסברים מדוע מקבל האב את תשלומי הבושת והפוגם.

האחד, שגם תשלומי אלו נכללים ב"שבח נוערים", המגיע לאביו הנערה [רש"י לט ב ד"ה אביה, רמב"ם גערה בתולה ב ח].

והשני, מפני שבידו של אביה לפוגמה ולביבשה על ידי שימסרנה למנוול ומוכחה שחין, נחשב הוא לבעלים על הממון של בושת ופוגם [הראב"ד בהשגות להלכות חובל ומזוקך ד יד, לפי מסקנת הגמרא להלן מ ב].

גם תשלום הצער נכלל ב"שבח נוערים" המגיע לאב [רש"י מא ב ד"ה והצער], אך יש הסוברים שהצער שייך לה [טור וכסף משנה בשם הראב"ד].

במשנה להלן יתבאר אימתי זוכה האב בתשלומים, ואימוטו זוכה בהן היא עצמה.

ודנו רבוינו רבות בשאלת האם כאשר האב זוכה בתשלומים הללו, היא זוכה תחילתה בתשלומים הללו ואביה זוכה אותן ממנה, או שהם תשלומים שחייב בהם המанс או המפתח ישירות אל האב.

עינן בדברי רבינו חיים הלוי בהלכות גערה בתולה, ובדברי הברכת שמואל למסכת כתובות בפרק זה.

בפרק זה מתבארים דין התשלומים של האונס גערה בתולה, ושל המפתח גערה בתולה.

האונס משולם ארבעה תשלומים: קנס הקצוב בתורה, של חמישים שקלים. ועוד שלשה תשלומים, עברו הבושת, הפוגם, והצער.

הकנס הקצוב שימוש האונס הוא על הנאת שכיבת, ואילו שלשת התשלומים האחרים הם כמו כל חובל בחבירו, שימוש נזק, צער, רפואי, בושת ושבת, אלא שבאונס אין תשלום עברו רפואי ו עברו שביתה ממלאכה.

שומת הבושת היא לפי המבweis ולפי המתבweis, ושמיין כמה מן ראיו ליתן עברו הבושת שנגרמה לה במעשה האונס, ולאביה, ולמשפחה.

שומת הפוגם היא כשותת הנזק שככל מקום, ששמים אותה כמה הייתה ראויה להמכרת בשוק כמשפחה בתולה, וככמה פחתו דמייה בשפחה בעולה. וערך של שפחה בתולה עולה על ערכיה של שפחה בעולה היה והואードן מוכן לשלם סכום גבוה עבור שפחה בתולה, כדי ליתנה לאשה לעבד שהוא חפץ להנות אותו.

ושומת הצער היא, האומדן כמה היה האב מוכן לשלם כדי שלא ת策ערתו מבעליהם איש זה.

את הקנס משולם האונס לאביו הנערה, כל זמן שהוא ברשותו, עד שתתברג ותהיה ברשות עצמה.